

Demonstrējuma projekts “Dažādu bioloģisko augu aizsardzības metožu un līdzekļu izmantošana kaitēkļu ierobežošanai bioloģiskajos stādījumos/sējumos dažādos Latvijas reģionos” (2018-2020), Lote Nr. 18

Bioloģiskajā lauksaimniecībā izmantojamo insekticīdu un akaricīdu skaits ir neliels, kā arī zemniekiem trūkst informācijas un zināšanu par augu aizsardzību bioloģiskajos stādījumos kopumā, tādēļ kaitēkļi ievērojami samazina ražas apjomu un kvalitāti.

Demonstrējuma mērķis ir praktiski nodemonstrēt dažādu bioloģisko augu aizsardzības metožu un līdzekļu izmantošanu kaitēkļu ierobežošanai bioloģiskajos ābeļu stādījumos.

Demonstrējums sniegs iespēju mērķauditorijai iepazīties ar kaitēkļu monitoringa metodēm un ierobežošanas iespējām bioloģiskajos ābeļdārzos Latvijā.

Demonstrējuma saimniecības: SIA Pienjāni, Skaistkalnes pag., Vecumnieku nov. (ābeļu šķirne ‘Kovaļenkovskoje’) un z/s Reķi, Katvaru pag., Limbažu nov. (ābeļu šķirne ‘Auksis’).

2018. gada rezultāti

Vienā parauglaukumā veica kaitēkļu monitoringu un kaitēkļus ierobežoja ar gan Latvijā reģistrētiem augu aizsardzības līdzekļiem un metodēm, gan Eiropā un pasaulē izmantotām metodēm un līdzekļiem, kam ir potenciāls tikt ieviestiem Latvijas bioloģiskās augļkopības praksē. Otrā parauglaukumā kaitēkļus saimnieks ierobežoja pēc saviem ieskatiem ar Latvijā šobrīd bioloģiskajā saimniecībā atļautiem ļoti ierobežotajiem līdzekļiem un metodēm. Izmantotie preparāti un metodes: Fibro (d.v. minerāleļļa), NeemAzal T/S (d.v. azadiraktīns), Tracer (d.v. spinosads), DiPel DF (d.v. *Bacillus thuringiensis*), Pyrethrum 5EC (d.v. piretrīnu maisījums), Madex (d.v. *Cydia pomonella* granulozes vīruss) RAK 3+4 (d.v. tinēju dzimumferomoni), gofrētā kartona ķeramjostas.

Stādījumu apsaimniekotāji apguva biežāk izplatīto kaitēkļu monitoringa metodes: ābeļziedu smecernieku uzskaiti ar kratījumiem, ābolu tinēju un ābolu zāglapseņu uzskaites lamatās, laputu un tīklērcu invāzijas vizuālu novērtēšanu. Ierobežojošie pasākumi tika veikti atbilstoši monitoringa rezultātiem.

2018. gada vasarā katrā saimniecībā tika identificēti galvenie postīgie kaitēkļi, kas ne vienmēr sakrita ar iepriekš paredzētajiem, piemēram z/s Reķi negaidīti postīga izrādījās pīlādžu tīklkode, kura bija bojājusi aptuveni 50% augļu, bet SIA Pienjāni pirms ziedēšanas lielus bojājumus nodarīja ābeļu lapu tinējs. Atbilstoši 2018. gada novērojumiem tiek veikti pielāgojumi 2019. gadā plānotajās monitoringa un ierobežošanas programmās.

Vērtējot ražu, būtiskas atšķirības starp parauglaukumiem nenovēroja, jo kaitēkļu daudzveidība izrādījās lielāka un sugu sastāvs citāds, nekā tika paredzēts. Līdz ar to galvenie rezultāti 2018. gadā saistāmi ar precīzāku situācijas apzināšanu, kas ļaus tālāk optimizēt kaitēkļu ierobežošanu sekojošās sezonās.